

LISA 5
AVALIKU ARVAMUSE UURINGU ARUANNE

Tellija
Energiasalv OÜ
Jõelähtme Vallavalitsus

Dokumendi tüüp
Aruanne

Kuupäev
November, 2011

Lepingu nr
2011-0041

**MUUGA PUMP-HÜDRO-
AKUMULATSIOONIJAAMA
DETAILPLANEERINGU
KESKKONNAMÕJU
STRATEEGILINE
HINDAMINE
AVALIKU ARVAMUSE
UURINGU ARUANNE**

Version **1**
Printimise **25/11/11**
kuupäev
Koostatud: **Esta Rahno**
Kontrollitud: **Eike Riis, Hendrik Puhkim**
Kooskõlastatud: **Jõelähtme vallavalitsus**

Projekti nr **2011-0041**

Ramboll Eesti AS
Laki 34
12915 Tallinn
T +372 664 5808
F +372 664 5818
www.ramboll.ee

SISUKORD

1. Sissejuhatus ja küsitluse metoodika	4
2. Küsitluse tulemused.....	7
2.1. Inimeste kursisolek eesti elektrimajanduse arengukavaga ja Muuga PHAJ rajamise projektiga.....	7
2.1.1. Kui hästi Te olete kursis Eesti elektrimajanduse arengukavaga aastani 2018?.....	7
2.1.2. Kas Eestis tuleks suurendada taaskasutatavate energiaallikate osakaalu kogu energiatootmises?.....	7
2.1.3. Kas Te olete kuulnud PHAJ rajamisest Muuga sadama tehnopargialale? Kas te olete tutvunud PHAJ materjalidega (DP, eeluuring, KSH programm jne)?.....	8
2.1.4. Kas PHAJ rajamine on Teie arvates vajalik tasakaalustamiseks Eesti elektrisüsteemide toimimist?.....	9
2.2. Inimeste suhtumine Muuga PHAJ rajamisse ja eelistatud alternatiiv.....	11
2.2.1. Kuidas Te suhtute PHAJ rajamisse?	11
2.2.2. Millist PHAJ rajamise alternatiivi Te pooldate?	12
2.3. Inimeste arvamus mõjude osas olemasolevale Muuga sadamale ja võimalikule rajatavale muuga PHAJ-le.....	14
2.3.1. Kuidas mõjutab olemasoleva Muuga sadama tegevus Teie elukvaliteeti?	14
2.3.2. Kui PHAJ detailplaneering saab teoks, siis millist mõju (kui üldse) see omab Teie arvates nimetatud teguritele?	15
2.3.3. Kuidas Teie arvates PHAJ rajamisega muutub elukeskkond võrreldes tänase olukorraga?..	16
2.4. Inimeste ootused, ettepanekud ja kommentaarid seoses muuga PHAJ rajamisega	18
2.4.1. Millised ootused on Teil seoses PHAJ rajamisega piirkonda? Millised ettepanekud on Teil seoses PHAJ rajamisega piirkonda?	18
2.4.2. Muud kommentaarid.....	18
3. KOKKUVÕTE	20

1. SISSEJUHATUS JA KÜSITLUSE METOODIKA

Muuga pump-hüdroakumulatsioonijaama (PHAJ) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) raames viidi läbi avaliku arvamuse uuring ankeetküsitluse vormis.

Küsitluse läbiviimise eesmärk oli välja selgitada, kas PHAJ rajamine mõjutab või häirib elanike igapäevast elu ning mis on nende ettepanekud kompromisslahenduseks. Samuti selgitati välja kohalike jaoks olulised keskkonnaaspektid. Küsitluse tulemus on sisendiks keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande sotsiaal-majanduslike mõjude hinnangu jaoks.

Küsimustiku koostas küsitluse läbiviija (Ramboll Eesti AS). Küsimustiku ankeet eesti ja vene keeles on toodud käesoleva uuringu lõpus. Küsitlus viidi läbi ajavahemikul 10 – 30 oktoober 2011.a Muuga PHAJ projektala lähiümbruses ning peamine sihtrühm oli kohalikud elanikud eelkõige Uusküla, Kallavere, Saviranna külades ja osaliselt Maardu linnas. Piisava ja esindusliku andmemahu saamiseks küsitleti kokku 5-7% mõjupiirkonnas elavatest inimestest proportsionaalselt külade/ linna elanike arvust. Kokku küsitleti 143 inimest, mis teeb ~7% projektala mõjupiirkonna elanikest (Tabel 1). Detailsem küsitluspiirkond on esitatud Joonis 1.

Tabel 1. Küsitluse piirkond ja jaotumine

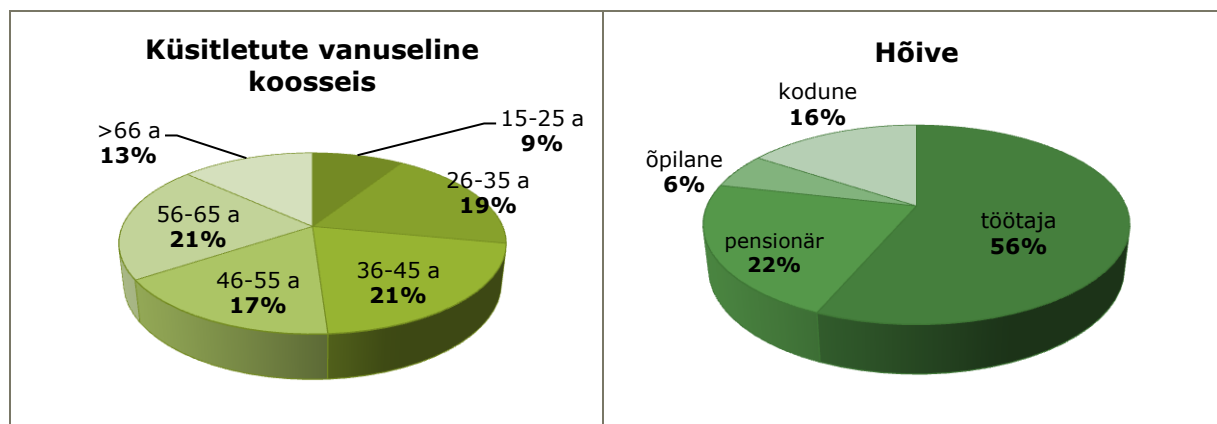
Piirkond	Elanikke	% projektialast	Küsitletute arv
Uusküla küla (08.09.2011 – www.joelahtme.ee)	361	18	48
Kallavere küla (08.09.2011 – www.joelahtme.ee)	126	6	17
Saviranna küla (08.09.2011 – www.joelahtme.ee)	26	1	17
Maardu linn - Keemikute tn-st põhjapoolne osa, mis jääb otsese mõjuala sisse	1500	75	61
EP otsesel mõjualal kokku	2013		143

Joonis 1. Muuga PHAJ planeeringuala ning detailsem küsitluspiirkond

Küsitletud meeste ja naiste osakaal jäi enam-vähem võrdseks, kõigist küsitletutest mehi oli 47% ning naisi 53%. Eestlasi oli küsitletute hulgas ligikaudu 40% ning mitte-eestlasi 60%. Küsitletute vanuseline koosseis jagunes suhteliselt võrdselt, kõige vähem sattus küsitlusvalimisse 15-25 aastaseid ning üle 66 aastaseid isikuid. Üldiselt küsiti arvamust kõigilt erinevatelt vanuserühmadelt (Joonis 2).

Vastanutest 111 (78% küsitletutest) olid püsielanikud ning 32 olid küsitlemise hetkel kohapeal oma suvilates. Pääaegu pooled vastanutest elasid või nende suvilad asusid PHAJ planeeringualast 1-2 kilomeetri kaugusel. Enamus vastanutest (56%) olid tööl käivad inimesed.

Joonis 2. Küsitletute vanuseline koosseis ja hõive.

Teostades küsitlust, tuli ette ka küsitluses osalemisest keeldumisi. Saviranna külas said küsitlejad ühe sealse ühistu juhatajalt vastuse, et Saviranna küla elanikud on projektiga seotud temaatikat omavahel arutlenud ning seejärel lootes ühistu juhataja koostööle inimeste ärgitamises küsitluses osalemiseks, leidis kokku ligikaudu 10 inimest, kes ei olnud nõus küsitlusele vastama. Maardu linnas küsitlust teostades leidis samuti paarkümmend inimest, kes keeldusid küsitluses osalema. Üldiselt oli külades inimesi suhteliselt keeruline tabada (tegemist on eramajade ja suvilate piirkonnaga), kuid külaelanikud olid koostööaltid ning vastasid küsitlusele üldjuhul huviga.

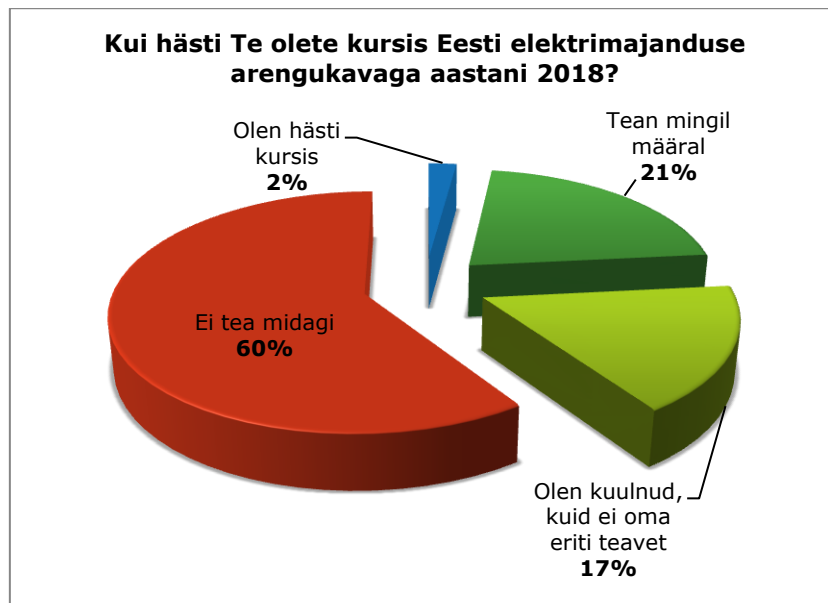
Küsitlusankeedid saadeti Saviranna, Uusküla, Kallavere külavanematele ka e-maili teel, saamaks kokku rohkem kohalike elanike arvamusi ning tagasi saadeti e-postiga 7 täidetud ankeeti, mida arvestati samuti küsitluse tulemustes.

2. KÜSITLUSE TULEMUSED

2.1. Inimeste kursisolek eesti elektrimajanduse arengukavaga ja Muuga PHAJ rajamise projektiga

2.1.1. Kui hästi Te olete kursis Eesti elektrimajanduse arengukavaga aastani 2018?

Eesti elektrimajanduse arengukavas aastani 2018 on esitatud Eesti elektrisüsteemis vajalike avariireservide, tipujaamade ja reguleerimisjaamade vajalikud võimsused ning planeeritav PHAJ sobib kõikide nende otstarvete täitmiseks. Lisaks on arengukavas toonitatud taastuvenergeetika osakaalu tõstmise olulisust kogu toodetavast energeetikast. Kuna Muuga PHAJ on otseselt seotud Eesti elektrimajanduse arengukavaga, oli küsimuse eesmärk selgitada välja, kui palju kohalikud inimesed on üldse kursis Eesti elektrimajanduse või energeetika temaatikaga. Küsimusele vastas 141 inimest (99% kõikidest vastanutest) ning selgus, et enamus inimesi ei tea arengukavast midagi. Kokku 38% teab teemast kas mingil määral või on midagi kuulnud ning ainult 2% (3 vastanut) on arengukavaga hästi kursis (Joonis 3). Sealjuures vastanud lisasid, et nad ei teadnud, et taoline kava olemas on ning selle kohta informatsiooni ei oskaks nad ka ise otsida. Veel mainiti, et kava ei levitata inimeste hulgas.

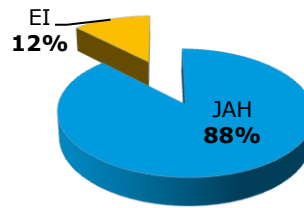

Joonis 3. Eesti elektrimajanduse arengukavaga aastani 2018 kursisolek

2.1.2. Kas Eestis tuleks suurendada taaskasutatavate energiaallikate osakaalu kogu energiatootmises?

Küsimusele "Kas Eestis tuleks suurendada taaskasutatavate energiaallikate osakaalu kogu energiatootmises?" vastas kokku 123 inimest ning kuigi enamus küsitletutest ei ole kursis Eesti elektrimajanduse arengukavaga aastaks 2018, vastas enamus neist (80%), et Eestis tuleks suurendada taaskasutatavate energiaallikate osakaalu (Joonis 4). Paljud "Jah" vastanud lisasid, et on kursis, et põlevkivi kasutamine Eestis tulevikus väheneb. "Ei" vastanud mainisid juurde, et taaskasutatav energeetika ei toimi ning on kallid.

Kas Eestis tuleks suurendada taaskasutatavate energiaallikate osakaalu kogu energiatootmises?

Joonis 4. Vastuste jaotumine küsimusele "Kas Eestis tuleks suurendada taaskasutatavate energiaallikate osakaalu kogu energiatootmises?"

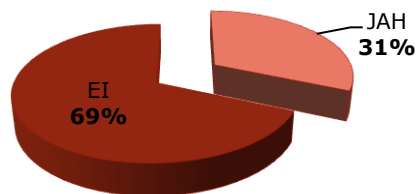
Külade lõikes vastanute hulgast võib öelda, et kõige enam on taaskasutatava energeetika osakaalu suurendamise vastu Uusküla külas vastanud (külas vastanutest 17%), see eest Kallavere külas on kõik sealsed vastanud poolt.

2.1.3. Kas Te olete kuulnud PHAJ rajamisest Muuga sadama tehnopargialale? Kas te olete tutvunud PHAJ materjalidega (DP, eeluuring, KSH programm jne)?

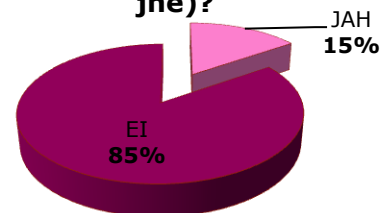
Küsitlusest selgus, et kõikidest küsitlusele vastanutest oli PHAJ rajamise planeerimisest kuulnud 31% (kokku 45 inimest). Enamus inimeste jaoks oli temaatika uus ning mitmed tundsid projekti vastu huvi. Kuna paljud vastajatest olid mitte-eestlased, siis mainiti, et projekti kohta puudub igasugune info näiteks vene keeles ja ka valla kodulehelt ei ole võimalik projekti kohta midagi välja lugeda. Seega selgub siit, et projekti ja selle programmide, uuringute ning aruannete kohta oleks vaja kohalike inimeste hulgas paremini teavitustööd teha.

Tulenevalt eelmisest küsimusest võib juba eeldada, et enamus vastajaid (85% vastanutest) ei olnud tutvunud ka PHAJ materjalidega, kuna nad ei olnud projekti olemasolust teadlikud.

Kas Te olete kuulnud PHAJ rajamisest Muuga sadama tehnopargialale?

Kas te olete tutvunud PHAJ materjalidega (DP, eeluuring, KSH programm jne)?

Joonis 5. Inimeste teadlikkus PHAJ rajamise planeerimisest Muuga sadama tehnopargialale

Kõige rohkem on oma piirkonna vastajatest projektiga kursis Saviranna küla elanikud, kes asuvad projektialale ka kõige lähemal (76% Saviranna küla vastajatest on kuulnud). Kõige vähem on projektist kuulnud Maardu linna elanikkond (82% Maardu vastajatest ei ole kuulnud), kes ühtlasi paiknevad projektialast ka kõige kaugemal. Inimesed, kes on PHAJ projektiga kursis, on seda kuulnud nii avalikult arutelult, küla koosolekutelt, teistelt inimestelt, internetist ja vähem

meediast. Küsitlusest selgus veel, et isegi kui inimesed on kuulnud PHAJ projektist, siis ei ole paljud neist tutvunud projekti materjalidega (Tabel 2). Näiteks kommenteerisid mitmed Uusküla küla elanikud, et igasugune info projekti kohta on olnud olematu, ning nad tahaksid rohkem teada, mida suurt piirkonda planeeritakse. Vastanud tõid välja ka asjaolu, et nad ei ole teadlikud, millisest allikast PHAJ projekti, uuringute jms kohta infot võiks saada. Sellegi poolest tunnistasid ka mitmed vastanud (suures osas Maardu linna elanikud), et neid PHAJ projekt ei huvita ning nad ei ole seetõttu ka ise info otsimiseks initsiatiivi üles näidanud.

Seega võib öelda, et põhiliselt tunnevad projekti vastu huvi ikkagi projektalale lähemal elavad inimesed ning nende hulgas on PHAJ arendamisplaanide teavitustöö olnud vähene, sest teadmata projektist, ei osata ka selle materjalidega tutvuda.

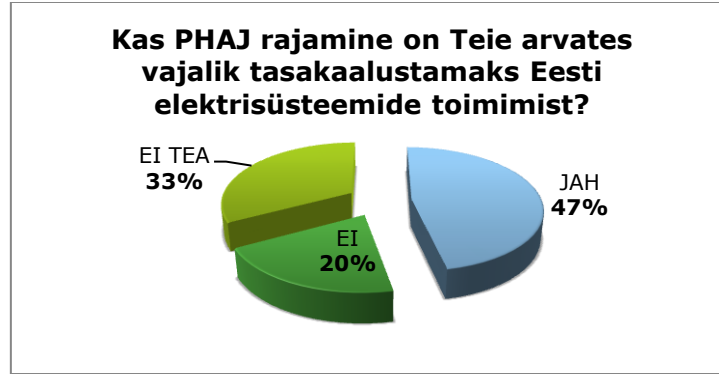
Tabel 2. Inimeste arv projektala piirkonna külades ja Maardu linnas, kes on või ei ole kuulnud PHAJ rajamisest Muuga sadama tehnopargialale ning on või ei ole tutvunud projekti materjalidega

	Kas Te olete kuulnud PHAJ rajamisest Muuga sadama tehnopargialale?		Kas te olete tutvunud PHAJ materjalidega (DP, eeluuring, KSH programm jne)?	
	JAH	EI	JAH	EI
Maardu linn	11	50	3	58
Uusküla küla	14	34	8	40
Kallavere küla	7	10	3	14
Saviranna küla	13	4	7	10

2.1.4. Kas PHAJ rajamine on Teie arvates vajalik tasakaalustamiseks Eesti elektrisüsteemide toimimist?

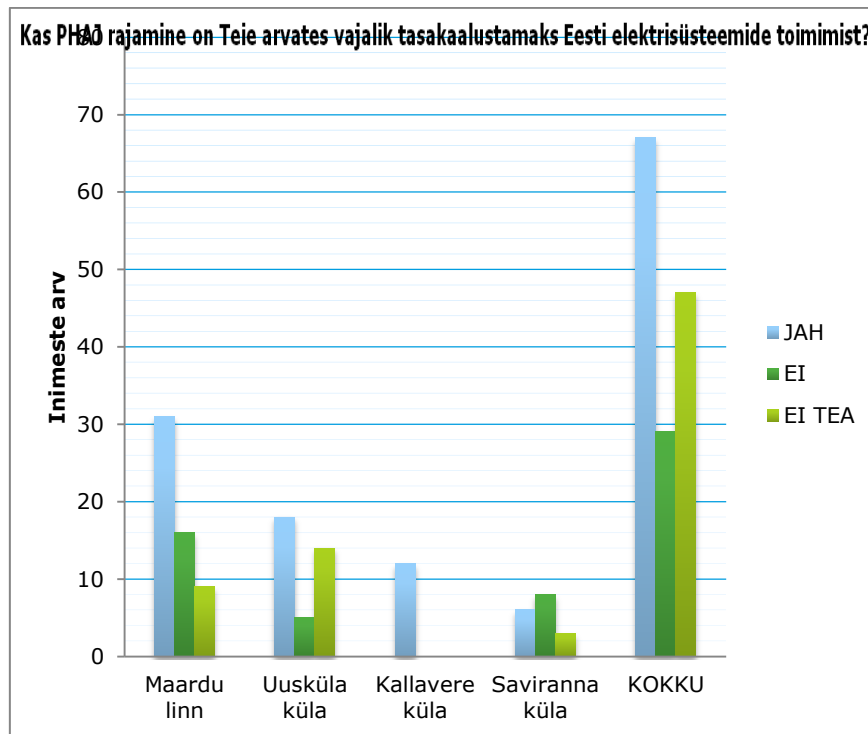
Küsimusele "Kas PHAJ rajamine on Teie arvates vajalik tasakaalustamiseks Eesti elektrisüsteemide toimimist?" võeti vastus kõikidelt küsitletutelt (kokku 143).

Küsitlusest selgus üldkokkuvõttes, et PHAJ rajamine on vastanute arvates Eesti elektrisüsteemide tasakaalustamiseks vajalik (47% kõikidest vastanutest). Sellegi poolest vastasid "Ei" ja "Ei tea" kokku 76 inimest - vastavalt 20% ja 33% vastanutest (Joonis 6), mis on kokkuvõttes osakaalult suurem kui "Jah" küsimuse vastused. Seega võib öelda, et inimesed pigem vastavad "Ei" või "Ei tea", kui nad ei ole projektist eriti teadlikud, kuigi palju "Jah" vastuseid esines näiteks Maardu linna elanike hulgas (Joonis 7), kellest samas väga vähesed olid PHAJ projektist enne küsitlust kuulnud. Ilmselt otsustasid paljud vastajad koha peal ka vastavalt küsitluse käigus saadud infole ning mõeldes laiemale pildile Eestis, sest mitmed Maardu linna elanikud kommenteerisid hiljem, et neid otseselt PHAJ rajamine ei mõjuta, kuna nad asuvad alast kaugel.

Joonis 6. Inimeste arvamus selle kohta, kas PHAJ rajamine on või ei ole vajalik tasakaalustamiseks Eesti elektrisüsteemide toimimist

Kõige enam oli projektala külades ja Maardu linnas küsitletute lõikes "Jah" vastuseid Maardu linna elanike hulgas – kokku 31 "Jah" vastust 56-st vastajast (55%). Kõige enam vastasid külade lõikes "Ei" Saviranna küla elanikud - 47% külas vastanutest. Kõige enam vastasid "Ei tea" Uusküla küla elanikud – 38% külas vastanutest (Joonis 7).

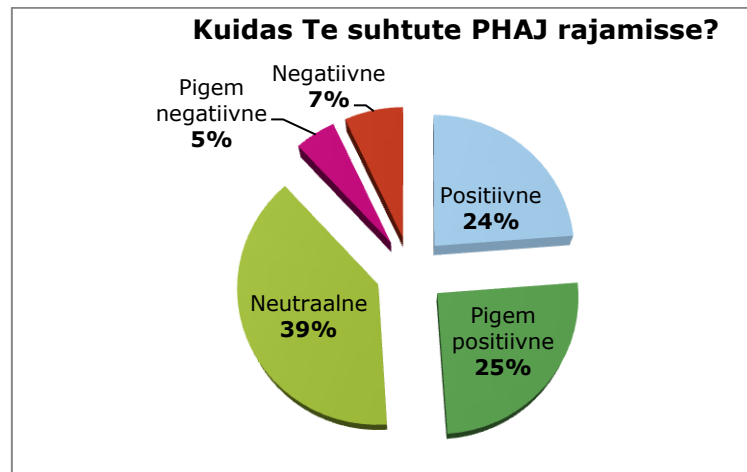

Joonis 7. Projektala piirkonna külades ja Maardu linnas elavate inimeste arvamus PHAJ rajamise vajalikkuse kohta

2.2. Inimeste suhtumine Muuga PHAJ rajamisse ja eelistatud alternatiiv

2.2.1. Kuidas Te suhtute PHAJ rajamisse?

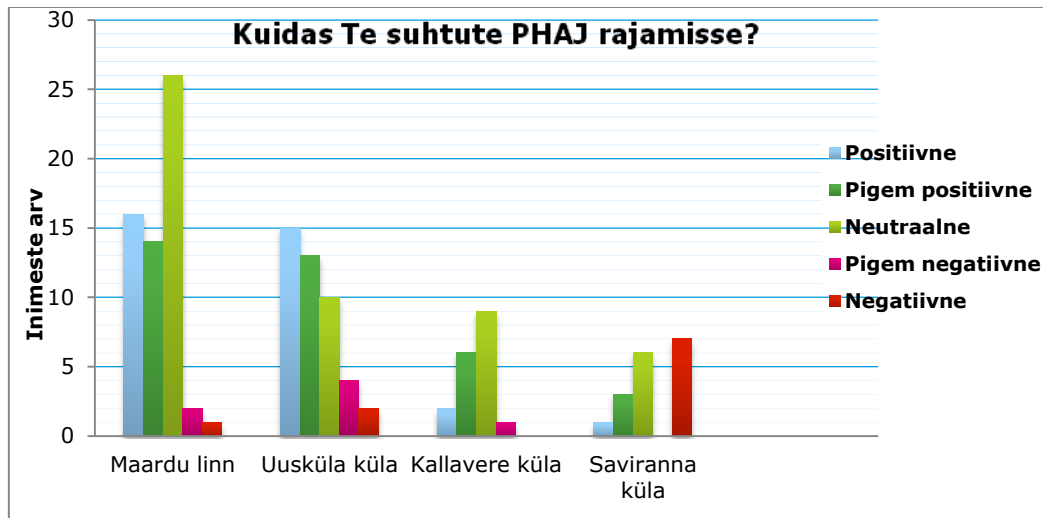
Küsitlusel selgus, et enamus vastajaid on PHAJ rajamise suhtes positiivsed (24%) või pigem positiivsed (25%). Neutraalseks jäid 39% vastajatest. Negatiivsed ja pigem negatiivsed olid vastavalt 7% ja 5% vastajatest ning kokkuvõttes võib öelda, et vastanute hulgas oli 12% neid inimesi, kellele PHAJ rajamine on vastumeelne. Seega küsitlusest selgus, et enamus inimesi on pigem PHAJ rajamise poolt. Vastanute hulgas oli inimesi, kes kuulsid PHAJ-st esimest korda kui ka neid, kes olid projektiga mingil määral kursis. Inimesed, kes suhtusid projekti pigem positiivselt või neutraalselt, lisasid juurde, et uusi arendusi on vaja, peasi, et see ei kahjustaks keskkonda ja inimeste elutingimusi.

Joonis 8. Inimeste suhtumine PHAJ rajamisse

Projektala piirkonna külade ja Maardu linna elanike hulgas olid kõige enam vastajatest oma piirkonnas neutraalsed Maardu linna elanikud (44% Maardu linnas vastanutest), Maardu linna elanike hulgas oli ka kõige vähem PHAJ rajamise vastaseid. See võib olla tingitud Maardu linna kaugusest (võrreldes muude küladega) PHAJ projektalast, mida vastajad ka ise kinnitasid ning veel lisasid, et neid PHAJ otseselt ei mõjuta.

Saviranna küla elanikest vastasid küsimusele 17 inimest, kellest 7 suhtuvad PHAJ rajamisse negatiivselt ja 6 neutraalselt. Positiivselt või pigem positiivselt suhtub PHAJ-sse kokku 4 inimest. Negatiivselt suhtuvad inimesed vastasid, et PHAJ toob kaasa palju negatiivseid mõjusid nii looduskeskkonnale kui inimeste elutingimustele ning et nad lihtsalt ei taha oma küla lähedusse uut suurt ehitist või jaama, kuna Muuga sadam on juba nii või teisiti häiriv objekt piirkonnas.

Joonis 9. Projektala piirkonna külates ja Maardu linnas elavate inimeste suhtumine PHAJ rajamisse

2.2.2. Millist PHAJ rajamise alternatiivi Te pooldate?

Küsimusele vastas kokku 91 inimest (kõikidest 143-st vastajast) ning vastuse andsid eelkõige need, keda PHAJ rajamine mingil määral mõjutas (või huvitas) ning kes omasid mingisugustki informatsiooni PHAJ mõjude osas. Küsitluse käigus mõtlesid paljud vastajad ka ise kaasa, kumb alternatiiv oleks nende elukeskkonda arvestades kasulikum, sobivam või väiksemate mõjudega.

Küsitluse tulemustest selgus, et 77% vastanutest pooldab alternatiivi 1 - PHAJ maapealne osa Muuga sadama tehnopargialale ning ülejäänud 23% eelistab alternatiivi 2 (Joonis 10).

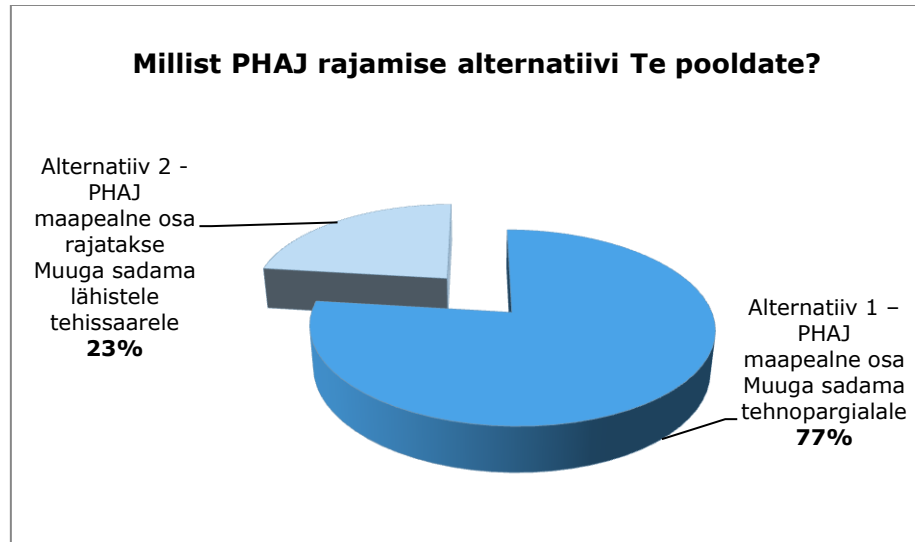
Alternatiiv 1-le lisasid mõned vastanud järgmised kommentaarid:

- Alternatiiv 1 ei riku merekeskkonda (16 vastajat);
- Ehitamine on odavam (4 vastajat);
- Tööstusalale rajamine on mõistlik, nagunii on see koht juba tööstuses kasutusel (2 vastajat);
- Alternatiiv 1 ei riku ujumiskohti (2 vastajat);
- Maad on meil piisavalt, milleks rajada merre? (2 vastajat);
- Mõju rannajoonele on väiksem kui alternatiiv 2 korral (2 vastajat);
- Alternatiiv 1 ei hirmuta kala minema (2 vastajat);
- Alternatiiv 1 korral ei halvene vaade merele (1 vastaja).

Alternatiiv 2-le lisasid mõned vastanud järgmised kommentaarid:

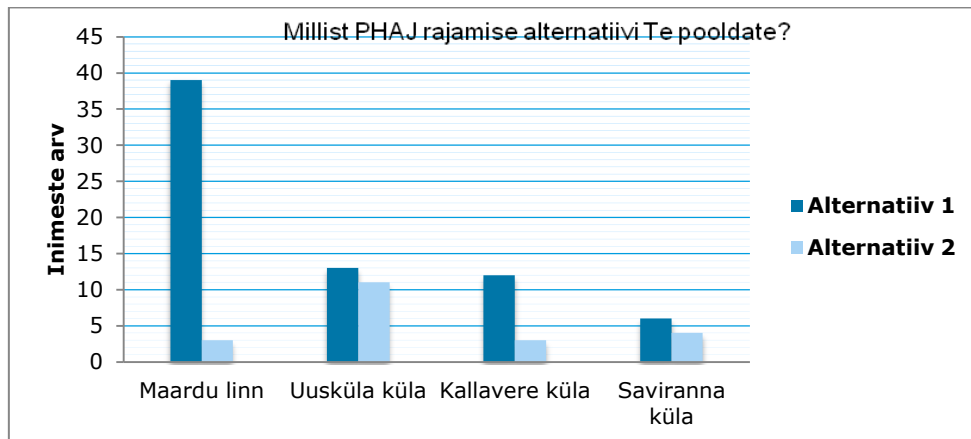
- Hirm suureneva müra, tolmu, keskkonna koormus ees, seega mida kaugemal inimestest, seda parem (14 vastajat);
- Jääb rohkem vaba maapinda alles (1 vastajat);
- Kaugemal inimestest - õnnetuste korral on risk sattuda ohtu väiksem (1 vastajat).

Ülaltoodud kommentaaridele lisati veel, et ei pooldata ühtegi alternatiivi, kuna ei soovita PHAJ rajamist piirkonda ehk siis pooldati alternatiivi 0, kui PHAJ-d ei rajata.

Joonis 10. PHAJ alternatiivi pooldamine

Külade ja Maardu linna elanike kaupa arvestades selgus, et kõige enam pooldavad alternatiivi 1 Maardu linna elanikud - 39 inimest. Maardu linn jääb PHAJ alast kaugemale, mistõttu ei tunne sealsed elanikud, et maismaale rajatav PHAJ neid mõjutab (vt ka punkt 2.3.3). Uusküla küla elanike hulgas on mõlema alternatiivi pooldajaid suhteliselt võrdselt - 13 inimest pooldab alternatiiv 1 ja 11 inimest alternatiiv 2. Kallavere külas on niisamuti kui Maardu linnas pigem soositud alternatiiv 1, seda ilmselt samuti seepärast, et projektala maismaal jääb elamutest kaugemale. Saviranna külas on 6 inimest alternatiiv 1 poolt ja 4 inimest alternatiiv 2 poolt (Joonis 11). 2 Saviranna elanikku ütlesid, et pooldavad ainult alternatiivi 0, mis tähendab, et PHAJ-d ei rajata.

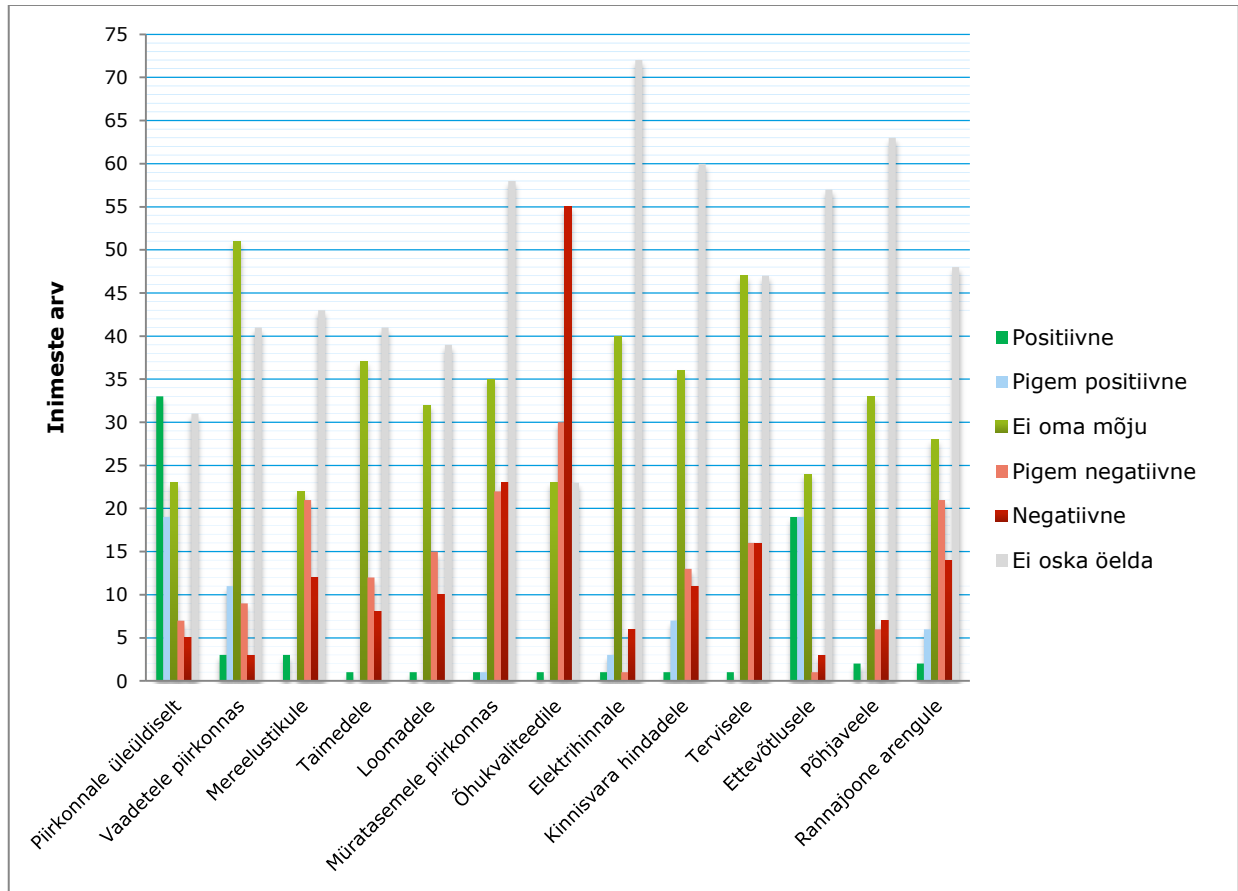
Joonis 11. Projektala piirkonna külates ja Maardu linnas elavate inimeste soositud PHAJ rajamise alternatiiv

2.3. Inimeste arvamus mõjude osas olemasolevale Muuga sadamale ja võimalikule rajatavale muuga PHAJ-le

2.3.1. Kuidas mõjutab olemasoleva Muuga sadama tegevus Teie elukvaliteeti?

Küsimuse eesmärk oli välja selgitada olemasoleva Muuga sadama mõju kohalikele elanikele. Enamus inimesi ei lisanud kõikidele teguritele oma arvamust, vaid mainisid ära pigem need, mis olid neile endale kõige olulisemad. Väga palju vastati "Ei oska öelda", kui inimene polnud teadlik, kas mingisugust konkreetset tegurit, mis on talle oluline, on Muuga sadam mõjutanud või mitte (näiteks elektrihind, põhjavee kvaliteet või kinnisvara hinnad). Üldiselt vastasid inimesed, et olemasoleval Muuga sadamal ei ole neile mingisugust mõju, välja arvatud õhukvaliteet, mida olemasolev Muuga sadam (ja eelkõige sõeterminal) mõjutab negatiivselt ning mõju piirkonnale üleüldiselt, mida on peetud positiivseks. Positiivseks ja pigem positiivseks on peetud mõju ettevõtlusele, kuigi enamasti vastati ka sellele punktile, et Muuga sadamal ei ole ettevõtlusele mingit mõju. Peale negatiivse mõju õhukvaliteedile on üsna palju vastuseid, et sadamal on (pigem) negatiivne mõju näiteks ka müratasemele piirkonnas, mereelustikule, inimeste tervisele, rannajoone arengule. Ka nendes punktides vastati siiski kõige rohkem, et mõju ei ole või "ei oska öelda".

Joonis 12 esitatud tulpadest on näha, et väga vähe on positiivseid mõjusid võrreldes negatiivsetega, "ei oska öelda" või "ei oma mõju" vastustega. Seega ei oma olemasolev Muuga sadam otseselt positiivset mõju, vaid pigem ei oma kas üldse mingisugust mõju või siis mingil määral ja mõningates tegurites negatiivset.

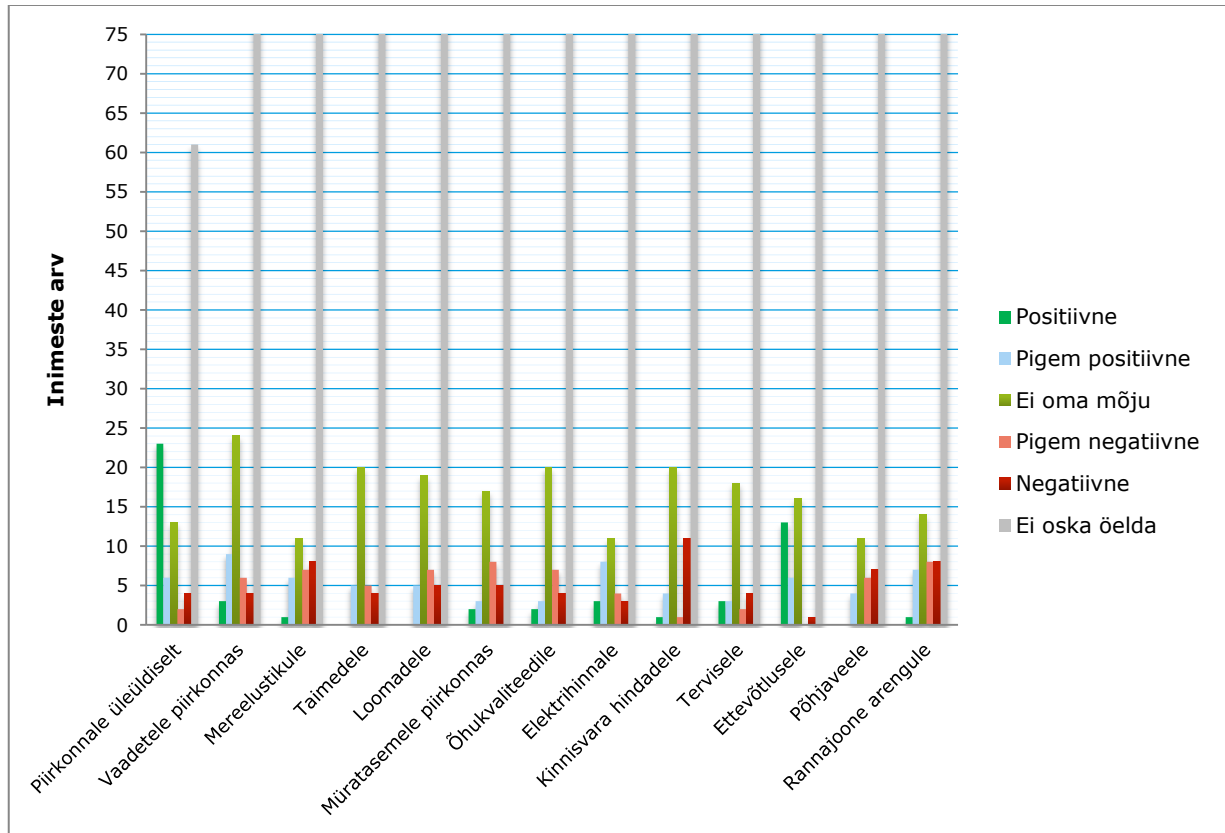
Joonis 12. Vastuste arv küsimusele " Kuidas mõjutab olemasoleva Muuga sadama tegevus Teie elukvaliteeti?"

2.3.2. Kui PHAJ detailplaneering saab teoks, siis millist mõju (kui üldse) see omab Teie arvates nimetatud teguritele?

Küsimusega sooviti teada, kas kohalike inimeste arvates omab Muuga PHAJ mõju Joonis 13 esitatud teguritele. Küsitlusel selgus, et kuna enamus inimesi ei oma teavet Muuga PHAJ projekti ja selle mõjude kohta, siis ei osata vastata ka ühe teguri mõju kohta. Seega oli enamus vastuseid inimeste poolt "Ei oska öelda".

Kui vaadata ülejäänud mõjusid, siis on need kõikidele teguritele suhteliselt võrdsete näitajatega, inimesed on üldiselt arvanud, et Muuga PHAJ ei oma mõju mitte ühelegi tegurile, välja arvatud piirkonnale üleüldiselt, mis on inimeste poolt peetud positiivse mõjuga. Sama vastus selgus ka positiivsetest või neutraalsetest tulemustest küsimusele "Kuidas Te suhtute PHAJ rajamisse?". Suhteliselt positiivseks on peetud ka mõju ettevõtlusele.

Kuigi enamus vastused olid "ei oma mõju" võib välja tuua, millised tegurid said palju negatiivse mõju vastuseid. Kõige rohkem sai negatiivse mõju vastuseid kinnisvara hindade tegur - inimestel on kartus, et kinnisvara hinnad langevad pärast PHAJ rajamist. Samuti on inimestel hirm, et (pigem) negatiivselt saavad mõjutatud põhjavesi, rannajoone areng ja mereelustik.

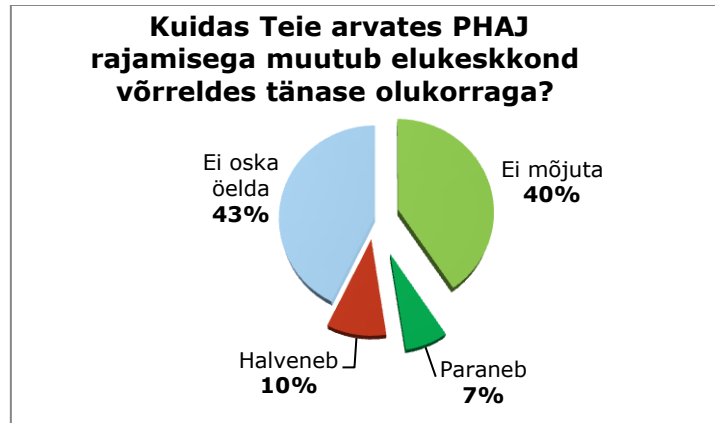

Joonis 13. Vastuste arv küsimusele "Kui PHAJ detailplaneering saab teoks, siis millist mõju (kui üldse) see omab Teie arvates nimetatud teguritele?"

Küsimusele "Millised eespool nimetatud tegurid mõjutavad Teid isiklikult?" kommenteeriti üldiselt, et ei osata öelda, kuna ei teata tehnoloogiast midagi ja seetõttu ei oska ka vastata. Vastati ka, et ei tea, kuidas mõjutab, ilmselt kuidagi ei mõjuta. Sellegi poolest toodi välja, et inimestele on kõige tähtsamad tegurid tervis, puhas põhjavesi, õhukvaliteet ja müratase piirkonnas. Nimetati ka kinnisvara hindasid, elektrihiina ja mereelustikku. Kui need tegurid on korras, siis PHAJ ei oma neile mingisugust mõju.

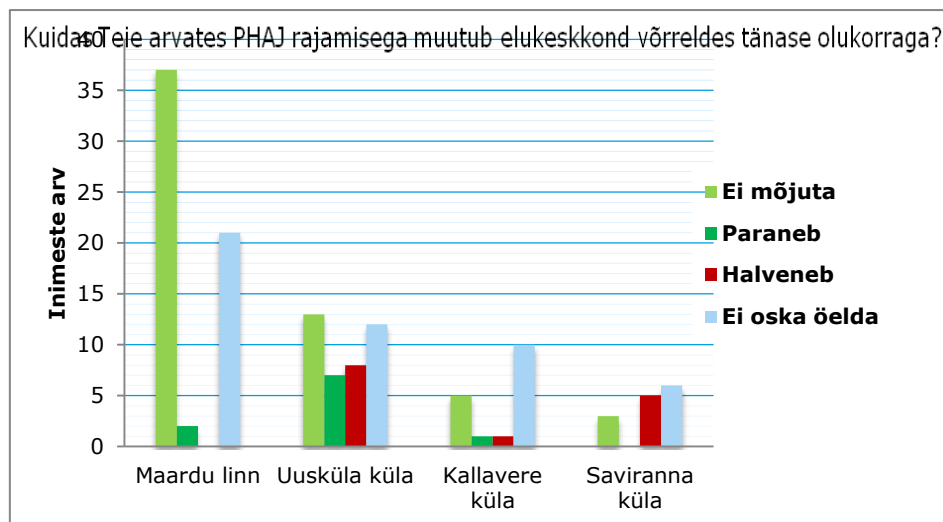
2.3.3. Kuidas Teie arvates PHAJ rajamisega muutub elukeskkond võrreldes tänase olukorraga?

On teada, et ka praegu eksisteerib piirkonnas Muuga sadam ja tegemist on tööstusalaga, millel on mõju ümbruskonna elukeskkonnale. Seega oli küsimuse eesmärk teada saada, kas PHAJ rajamise järel inimeste elukeskkond võrreldes praegusega paraneb, halvneb või ei muutu. Küsimusele vastasid kõik ning tulemustest selgus, et enamus inimesed ei oska öelda (43% vastanutest) või arvavad, et PHAJ nende elukeskkonda ei mõjuta (40% vastanutest). Seega võib teha mõningase järelduse ka juba eelnevates küsimustest selgunule, et inimesed ei oma piisavalt informatsiooni PHAJ tegevuse ja selle mõjude kohta, et nad teaksid vastata, kuidas uus loodav elektrijaam nende elukeskkonda mõjutama hakkab. 10% vastanutest leidis, et elukeskkond halvneb kindlasti, kuna ümbruskonda tuleb lisaks Muuga sadamale juurde uus suur objekt. 7% vastanutest aga leidis, et elukeskkond kindlasti paraneb, kuna loodetakse saada uusi töökohti, loodetakse, et tehakse korda ümbruskonna teed ning projekt toetab valla arengut (Joonis 14).

Joonis 14. Inimeste arvamus selle kohta, kuidas PHAJ rajamisega muutub elukeskkond võrreldes tänase olukorraga

Kõige vähem mõjutab PHAJ rajamine Maardu linna elanikke - nii arvab 37 inimest sealsest 60-st vastajast. Väga paljud (21 vastajat) Maardu linna elanikke ei oska vastust kommenteerida, lisades, et neil pole mingisugust teavet projekti mõjude kohta. Enamvähem võrdsed vastused kõikides arvamustes tulid Uusküla küla elanikelt. Saviranna küla elanikest 17-st vastanust arvas 5, et nende elukeskkond halveneb, kuid 6 ütles, et nad ei oska öelda (Joonis 15). Samamoodi "Ei oska öelda" vastasid ka enamus Kallavere küla elanikke (10 vastanut 17-st). Seega võib öelda, et kuna enamus inimesi ei oma teavet PHAJ mõjude osas, ei oska nad ka kindlalt vastata elukeskkonna muutuste kohta pärast PHAJ rajamist.

Joonis 15. Projektala piirkonna külates ja Maardu linnas elavate inimeste arvamus elukeskkonna muutumise kohta pärast PHAJ rajamist võrreldes tänase olukorraga.

2.4. Inimeste ootused, ettepanekud ja kommentaarid seoses muuga PHAJ rajamisega

2.4.1. Millised ootused on Teil seoses PHAJ rajamisega piirkonda? Millised ettepanekud on Teil seoses PHAJ rajamisega piirkonda?

Enamasti vastasid inimesed küsimustele " Millised ootused on Teil seoses PHAJ rajamisega piirkonda?" ning " Millised ettepanekud on Teil seoses PHAJ rajamisega piirkonda?", et neil ei ole mingisuguseid ootusi ega ka uusi ettepanekuid, kuid mõned kommentaarid lisati sellegi poolest.

Küsimusele " Millised ootused on Teil seoses PHAJ rajamisega piirkonda?" vastasid mõned inimesed järgmiselt:

- Elektri hind läheb odavamaks (16 vastajat)
- Lisatöökohad (7 vastajat)
- Kohaliku elu toetamine - kompensatsioonid vallale, inimestele (6 vastajat)
- Ootus, et PHAJ-d ei rajata (3 vastajat)
- Ootus, et meri jäetakse puhtaks (3 vastajat)
- Peaasi, et ei arendataks projekti, mis on inimeste tervisele kahjulik (2 vastajat)
- Ootus, et elu paraneks
- Uute ujumiskohtade loomine
- Teede asfalteerimine ja korda tegemine
- Kompensatsiooniks asfalttee Uusküla külast kuni Nuudi teeni
- Ranna korda tegemine

Küsimusele " Millised ettepanekud on Teil seoses PHAJ rajamisega piirkonda?" vastasid mõned inimesed järgmiselt:

- Mitte rajada (3 vastajat)
- Juhul kui on läbi viidud täpsemad ja põhjalikke uuringuid kaasnevatest keskkonna mõjudest, siis selle info avalikustamine. Juhul kui pole läbi viidud, siis kindlasti nende läbi viimine ja avalikkuse informeerimine enne kui otsus vastu võetakse
- Alternatiiv 3 - ehitada endisele Maardu fosforiidikarjääri alale
- 100 000 € kompensatsiooniks vallale
- Rohkem informatsiooni projekti kohta ka venekeelsetele elanikele, kodulehele, valla kodulehele jne
- Öine elekter võiks saada odavamaks kui päevane
- Maapealne osa tuleb pärast ehitamist maha võtta
- Pärast hoonete ehitamist jätta maapealne osa alles, pole vaja veelgi rikkuda keskkonda lammutamisega
- Luua juurde ujumiskohti ja teha rannad korda
- Olemasolevaid teid ei tohi ehitamisel ja käitamisel kinni panna

2.4.2. Muud kommentaarid

Positiivsed kommentaarid:

- Kui PHAJ tehnoloogia saab olema tasemel, ei ole ehk ka probleeme oodata
- Muuga sadam on piirkonnale positiivne, sest teed on korras
- Kui mõjutab rannaala, olen vastu, muidu poolt
- Tehku see ära ka!

- Kui majanduslikult on projekt tasuv, siis tuleb igatahes ära teha!

Negatiivsed kommentaarid:

- Eesti insenerid ei ole võimelised seda jaama looma, see on keerulisem kui tuumajaam. Jaama pole maailmas sellisel kujul varem tehtud, kindlasti läheb midagi täielikult metsa. Teostus ei veeta välja
- Seda jaama ei tule mitte kunagi
- Absoluutne idiootsus ja mõeldud välja ainult Euroopa Liidult raha saamiseks
- Graniidi rammimine on sama hullu vibratsiooniga kui selle lõhkamine
- Ei poolda ühtegi alternatiivi, sest ei taha PHAJ-d
- Ei usu, et elekter muutub sellest odavamaks. PHAJ toob kindlasti kaasa rohkem müra. Kui palju see mõjutab põhjavett – ei suuda sellist infot kusagilt leida, samuti mõju õhule.
- Olen PHAJ rajamise vastu!!!!
- Paremaks see PHAJ midagi ei tee
- Negatiivne, sest ei saa randa ujuma minna
- Uued investeeringud elektritootmishoonetele tõstavad elektri hindu
- Rohelisele energiale on juba hetkel olemas lisamaks, ilmselt ka see tõuseb kõvasti, kui PHAJ valmib

Üldised kommentaarid ja ettepanekud:

- Ei oska midagi oodata otseselt rajamisest. Kuna puudub info, kuidas see mõjutab elukvaliteeti lähipiirkonnas, siis ootan rohkem infot selle kohta. Rohkem uuringuid, et ei kahjusta floorat ega faunat, põhjavett. Või milliseid mõjusid see kaasa toob? Mida toob kaasa graniidi kaevandamine, ehitustegevus, samuti hilisem PHAJ töö. Kui suur müra, tolm jne kaasneb sellega.
- Söeterminal on halb
- Söeterminali rajamisega halvenes piirkonna elukvaliteet
- Söeterminal haiseb
- Rannajoont lõhub suurte laevade järellainetus
- Kellele läheb graniit, mis välja kaevandatakse?
- Nõus kõikide alternatiividega, mis ei muuda keskkonda
- Kasutusele võiks Eestis võtta hoopis merelaineenergia
- Rajada juurde horisontaalseid ja vertikaalseid tuulikud
- Elekter tuleks sisse osta Venemaalt. Oleks odavam. Elu kallineb kogu aeg
- Tuleks kasutada ära Vene gaasi, mis on odav
- Pooldan alternatiivi 0. Vallamajas peetud koosolekul oli ka kolmas alternatiiv: mitte ehitada. Pooldan seda varianti
- Küsimustik ei sisalda ehitamistegevuses sisalduvaid riske. Kas selle kohta tuleb eraldi küsimustik?
- Ei tea, kuidas mõjutab, kuidagi ei mõjuta
- Merre ei tohi teha, rikub palju merekeskkonda
- Teadlased ütlevad, milline alternatiiv on parim

3. KOKKUVÕTE

Küsitluse läbiviimise eesmärk oli välja selgitada, kas PHAJ rajamine mõjutab või häirib elanike igapäevast elu ning mis on nende ettepanekud kompromisslahenduseks. Samuti selgitati välja kohalike jaoks olulised keskkonnaaspektid.

Küsitlus teostati vanusegruppide 15- rohkem kui 66 aastaste seas ning nii vanuseline kui meeste ja naiste sooline jagunemine olid omavahel suhteliselt võrdsed. Enamus inimesi ei ole Eesti elektrimajanduse arengukavast aastani 2018 mitte midagi kuulnud. Sellegi poolest oli enamus inimesi (80% vastanutest) poolt, et Eestis tuleks suurendada taaskasutatavate energiaallikate osakaalu kogu energiatootmises.

Küsitluse käigus selgus, et mida kaugemal inimesed elavad projektalast, seda vähem on nad Muuga PHAJ projektist teadlikud (31% vastanutest oli PHAJ-st kuulnud, ning 15% tutvunud projektimaterjalidega) ning seda enam ei osanud nad vastata küsimustele, mis puudutasid PHAJ mõju erinevatele teguritele ning kas PHAJ on vajalik rajada või mitte. Seetõttu vastati enamasti, et PHAJ-i ei ole neile isiklikult mingisugust mõju või nad ei osanud seda mõju öelda (teadmatusest projektist ja selle mõjudest üldse). Sellegi poolest oli näha, et inimesed on koostööaltid ja ootaksid rohkem informatsiooni (ka venekeelset) sadamaalale rajatava uue suure elektrijaama osas. Seega oleks vajalik teostada rohkem teavitustööd kohalike inimeste hulgas. Projektalale lähemal elavad inimesed olid aga projektist enam teadlikud ning neil oli ka suurem mure oma elukeskkonna pärast, kui PHAJ rajatakse, mistõttu nende hulgas oli oluliselt rohkem negatiivseid arvamusi ja kommentaare. Kohalikud inimesed ei usu, et projekt neile isiklikult midagi head kaasa toob. Pigem kardavad nad, et PHAJ rajamine reostab merekeskkonda, saastab õhku ning tekitab palju müra. Sealt tulenevalt edasi muretsetakse oma tervise ja ka kinnisvara hindade langemise pärast.

Enam oskasid inimesed kaasa rääkida olemasoleva Muuga sadama mõjudele, kuigi ka selles osas selgus, et suurt osa inimesi sadama tegevus ei mõjuta mingil moel. Kõige enam negatiivseid vastuseid toodi välja õhukvaliteedi osas, eelkõige mainiti sadamaalal tegutsevat söeterminali, mis rikkuvat oma tegevusega ümbruskonna õhukvaliteeti. Seetõttu kardavad mitmed inimesed, et uus PHAJ halvendab õhukvaliteeti veelgi.

Enamus inimesi oli projekti suhtes siiski positiivselt või neutraalselt meelestatud, mis selgus ka küsitluse tulemustest – positiivseid oli 24%, pigem positiivseid 25% vastanutest, neutraalseks jäid 39% vastajatest ning negatiivsed ja pigem negatiivsed olid vastavalt 7% ja 5% vastajatest. Kokkuvõttes võib öelda, et vastanute hulgas oli 12% neid inimesi, kellele PHAJ rajamine on vastumeelne. Enamus vastanuid ütles, et PHAJ rajamine ei muuda nende elukeskkonda võrreldes tänase olukorraga (40% vastanutest). Selgus, et inimestele on kõige tähtsamad tegurid tervis, puhas põhjavesi, õhukvaliteet ja müratase piirkonnas. Nimetati ka kinnisvara hindasid, elektri hindu ja mereelustikku. Kui need tegurid on korras, siis PHAJ ei oma inimestele mingisugust mõju.

Hetkel olemasolev Muuga sadam ei oma samuti enamusi inimestele mõju, kuid on pigem negatiivse kui positiivse mõjuga, eriti, mis puudutab õhukvaliteeti. Sadamal on negatiivne mõju näiteks ka müratasemele piirkonnas, mereelustikule, inimeste tervisele, rannajoone arengule.

Enamus vastanuid pooldas alternatiivi 1 - PHAJ maapealne osa Muuga sadama tehnopargialale (77% vastanutest) ning tõid peamiste argumentidena välja, et see on võrreldes alternatiiviga 2 odavam ehitada ning kahjustab vähem merekeskkonda. Alternatiiv 2 pooldajad (kelleks olid enamasti maismaa projektalale lähemal elavad inimesed) tõid jällegi välja, et neil on hirm

suureneva müra, tolmu, keskkonna koormus ees, seega mida kaugemal objekt asub inimestest, seda parem (33% vastajatest).

Kui inimestelt küsiti, et millised ootused on neile PHAJ ehitamise suhtes, vastati kõige enam, et loodetakse elektrihinna alanemist. Samuti loodetakse, et PHAJ annab inimestele lisatööd ning projekt toetab ja kompenseerib mingil moel vallale, edendades niiviisi kohalikku elu. Suures osas siiski inimestel igasugused ootused PHAJ suhtes puudusid.

Ettepanekute osas olid vastused kesised. Peamiselt mainiti, et projekti kohta võiks olla saadaval rohkem informatsiooni, ka venekeelsetele elanikele. Infot mõlemas keeles võiks lisada projekti kodulehele, valla kodulehele jne. Ettepanekutena öeldi veel, et ranna ja ujumiskohad võiks korda teha ning sõiduteid asfalteerida.

Kommentaare projekti osas esitati nii positiivseid kui negatiivseid – rohkem andsid kommentaare siiski negatiivse arvamusega inimesed. Mitmeid kordi räägiti, kui halb mõju on õhukvaliteedile söeterminalil.

KÜSIMUSTIK

Sugu: Mees Naine

Vanus:

Amet või tegevusvaldkond:

- töötaja õpilane
 pensionär kodune
 muu

Kui kaugel on teie elukoht PHAJ detailplaneeringu alast?

- < 500 m < 1 km
 1-2 km 3-5 km
 kaugemal

Küla/elukoht

Kas olete püsielanik?

- Jah Ei

1. Kui hästi Te olete kursis Eesti elektrimajanduse arengukavaga aastani 2018?

- Olen hästi kursis Tean mingil määral
 Olen kuulnud, kuid ei oma eriti teavet Ei tea midagi

2. Kas Eestis tuleks suurendada taaskasutatavate energiaallikate osakaalu kogu energiatootmises?

- Jah Ei

3. Kas Te olete kuulnud PHAJ rajamisest Muuga sadama tehнопargialale

- Jah Ei

4. Kas te olete tutvunud PHAJ materjalidega (DP, eeluuring, KSH programm jne)?

- Jah Ei

5. Kas PHAJ rajamine on Teie arvates vajalik tasakaalustamiseks Eesti elektrisüsteemide toimimist?

- Jah Ei

6. Kuidas Te suhtute PHAJ rajamisele?

- Positiivne
 Pigem positiivne
 Neutraalne
 Pigem negatiivne
 Negatiivne

7. Millist PHAJ rajamise alternatiivi Te pooldate?

- Alternatiiv 1 – PHAJ maapealne osa Muuga sadama tehнопargialale

Kommenteerige vastust

.....
.....
.....

- Alternatiiv 2 - PHAJ maapealne osa rajatakse Muuga sadama lähistelev tehissaarele

Kommenteerige vastust

.....
.....
.....

8. Kuidas mõjutab olemasoleva Muuga sadama tegevus Teie elukvaliteeti?

	Positiivne	Pigem positiivne	Ei oma mõju	Pigem negatiivne	Negatiivne	Ei oska öelda
Piirkonnale üleüldiselt						
Vaadetele piirkonnas						
Mereelustikule						
Taimedele						
Loomadele						
Müratasemele piirkonnas						
Õhukvaliteedile						
Elektrihinnale						
Kinnisvara hindadele						
Tervisele						
Ettevõtlusele						
Põhjaveele						
Rannajoone arengule						
Muu						

9. Kui PHAJ detailplaneering saab teoks, siis millist mõju (kui üldse) see omab Teie arvates järgmistele teguritele:

	Positiivne	Pigem positiivne	Ei oma mõju	Pigem negatiivne	Negatiivne	Ei oska öelda
Piirkonnale üleüldiselt						
Vaadetele piirkonnas						
Mereelustikule						
Taimedele						
Loomadele						
Müratasemele piirkonnas						
Õhukvaliteedile						
Elektrihinnale						
Kinnisvara hindadele						
Tervisele						
Ettevõtlusele						
Põhjaveele						
Rannajoone arengule						
Muu						

Millised eespool nimetatud tegurid mõjutavad Teid isiklikult?
Kommentaariid

.....
.....

10. Kuidas Teie arvates PHAJ rajamisega muutub elukeskkond võrreldes tänase olukorraga?

- Ei mõjuta
- Paraneb
- Halveneb
- Ei oska öelda

11. Millised ootused on Teil seoses PHAJ rajamisega piirkonda?

.....
.....
.....
.....

12. Millised ettepanekud on Teil seoses PHAJ rajamisega piirkonda?

.....
.....
.....
.....

Muud kommentaarid

.....
.....
.....
.....

Teie arvamus on meile väga oluline!

Lisainformatsioon: www.energiasalv.ee

ВОПРОСНИК

Пол: Мужчина Женщина

Возраст:

Должность или сфера деятельности:

- работающий учащийся
 пенсионер домашний
 прочее

Как далеко находится Ваш дом от территории детальной планировки НГАС?

- ближе 500 м ближе 1 км
 1-2 км 3-5 км
 еще дальше

Село/местожительство

Вы местный житель?

- да нет

13. Насколько хорошо Вы в курсе планами развития эстонского электрохозяйства на 2018 год?

- хорошо в курсе знаю в какой-то мере
 слышал, но знаю мало не знаю ничего

14. Нужно ли на Ваш взгляд увеличить в Эстонии удельный вес вновь использованных энергоисточников в общем объеме энергопроизводства?

- да нет

15. Вы слышали об основании НГАС на территории технопарка Муугаского порта?

- да нет

16. Вы знакомы с материалами НГАС (детальная планировка, предварительное исследование, программа стратегического оценивания воздействий на окружающую среду итп)?

- да нет

17. Является ли основание НГАС на Ваш взгляд нужным для балансирования работы электросистем в Эстонии?

- да нет

18. Как Вы относитесь к основанию НГАС?

- положительно
 скорее всего положительно
 нейтрально
 скорее всего отрицательно
 отрицательно

19. Какую альтернативу основания НГАС Вы предпочитаете?

- Альтернатива 1 – надземная часть НГАС строится на территории технопарка порта

Комментарии:

.....
.....
.....

- Альтернатива 2 - надземная часть НГАС строится на искусственном острове в близи от Муугаского порта

Комментарии:

.....

.....

.....

20. Каким образом влияет действие Муугаского порта на Вашу жизнь сегодня?

	Положительно	Скорее всего положительно	Никак не влияет	Скорее всего отрицательно	Отрицательно	Не умею сказать
На регион в целом						
На окружающий вид в окрестности						
На развитие прибрежной линии						
На морскую биосферу						
На грунтовую воду						
На растения						
На животные						
На уровень шума						
На качество воздуха						
На состояние здоровья меня лично и членов моей семьи						
На цену электроэнергии						
На цену недвижимости						
На предпринимательство						
Прочее						

21. Если же детальная планировка НГАС совершится, то каким образом, на Ваш взгляд, влияет основание НГАС на разные сферы жизни:

	Положительно	Скорее всего положительно	Никак не влияет	Скорее всего отрицательно	Отрицательно	Не умею сказать
На регион в целом						
На окружающий вид в окрестности						
На развитие прибрежной линии						
На морскую биосферу						
На грунтовую воду						

На растения						
На животные						
На уровень шума						
На качество воздуха						
На состояние здоровья людей						
На цену электроэнергии						
На цену недвижимости						
На предпринимательство						
Прочее						

Какие вышеназванные факторы влияют на Вас лично?
Комментарии:

.....
.....
.....
.....

22. Как на Ваш взгляд изменится окружающая среда в связи с основанием НГАС по сравнению с нынешним днем?

- не изменится
- улучшится
- становится хуже
- не умею сказать

23. Какие ожидания Вы имеете в связи с основанием в окрестность НГАС?

.....
.....
.....
.....

24. Какие предложения у Вас по поводу основания в окрестность НГАС?

.....
.....
.....
.....

Прочие комментарии:

.....
.....
.....
.....

Ваше мнение очень важно для нас!

Дополнительная информация: www.energiasalv.ee